

II

(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2022/1299

2022 m. kovo 24 d.

kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma techniniais reguliavimo standartais, kuriais patikslinamas prekybos vietų vykdomos pozicijų valdymo kontrolės turinys

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES ⁽¹⁾, ypač į jos 57 straipsnio 8 dalies ketvirtą pastraipą,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2021/338 ⁽²⁾ išdėstomi Direktyvos 2014/65/ES 57 straipsnio pakeitimai, susiję su pozicijų valdymo kontrole;
- (2) remiantis tais Direktyvos 2014/65/ES 57 straipsnio pakeitimais, prekybos vietos, prekiaujančios biržos prekių investicinėmis finansinėmis priemonėmis, turi turėti ir taikyti veiksmingą pozicijų valdymo kontrolę, kad užkirstų kelią netinkamai prekybai ir su ja kovotų, remtų tinkamą kainodarą ir atsiskaitymo sąlygas ir užtikrintų rinkų efektyvumą;
- (3) veiksminga pozicijų valdymo kontrolė apima, pavyzdžiui, teisinę tvarką, pagal kurią gaunami ir naudojami galutinių pozicijų turėtojų ir patronuojančiųjų įmonių duomenys, taip pat technines priemones, pvz., ataskaitas ir rodiklius, pagal kurias sudaroma, pavyzdžiui, pozicijų suvestinė. Taigi, veiksminga pozicijų valdymo kontrolė turėtų būti glaudžiai susijusi su nuolatine prekybos vietos vykdoma stebėseną ir turėtų būti ja grindžiama;
- (4) siekdamas užtikrinti, kad pozicijos buvimas nedarytų netinkamos įtakos kainų formavimosi procesui, ir nustatyti pozicijų koncentracijos formavimosi atvejus, kuriais galėtų atsirasti rinkos iškraipymai, manipuliavimas ja ar kitoks piktnaudžiavimas prekyba, prekybos vietos turėtų žinoti apie galutinių pozicijų turėtojų ir patronuojančiųjų įmonių turimas dideles biržos prekių investicinių finansinių priemonių, už kurias atsiskaitoma fiziškai, pozicijas ir tų pozicijų turėjimo priežastis. Faktinė pagrindinės fizinės biržos prekės pasiūla yra ribota, todėl biržos prekių investicinėmis finansinėmis priemonėmis, už kurias atsiskaitoma fiziškai, dažniau prekiaujama netinkamai, pvz., taikomas rinkos suspaudimas (angl. *market squeeze*) arba supirkimas (angl. *market cornering*), kai sandorio šalys naudojami dominuojančia padėtimi siekdamas užsitikrinti dirbtinę biržos prekės investicinės finansinės priemonės arba pačios biržos prekės kainą. Todėl turėtų būti nustatomos didelės biržos prekių investicinių finansinių priemonių, už kurias standartizuotai atsiskaitoma fiziškai, ir biržos prekių investicinių finansinių priemonių, už kurias galima fiziškai atsiskaityti pirkėjo arba pardavėjo pasirinkimu, pozicijos;

⁽¹⁾ OL L 173, 2014 6 12, p. 349.

⁽²⁾ 2021 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2021/338, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2014/65/ES, kiek tai susiję su informacijos teikimo reikalavimais, produktų valdymu ir pozicijų apribojimais, ir direktyvos 2013/36/ES bei (ES) 2019/878, kiek tai susiję su jų taikymu investicinėms įmonėms, siekiant paskatinti atsigavimą nuo COVID-19 krizės, OL L 68, 2021 2 26, p. 14.

- (5) sprendimą, kas yra didelė pozicija, prekybos vietos turėtų priimti atsižvelgdamos į atitinkamos rinkos dydį ir sandarą. Tuo tikslu prekybos vietos turėtų nustatyti kokybinius ar kiekybinius kriterijus, pagal kuriuos būtų atpažįstamos minėtos didelės pozicijos, ir turėtų taikyti procedūras, pagal kurias būtų atpažįstamos visos bet kurio asmens turimos pozicijos, viršijančios minėtus iš anksto nustatytus atskaitomybės lygius. Kiekybiniai ir kokybiniai kriterijai, be kita ko, galėtų būti bendra biržos prekės išvestinės finansinės priemonės atvirų pozicijų suma, pozicijos turėtojo turima pozicijos dalis, rinkų svyravimai ir pagrindinės biržos prekės rinkos ypatybės. Kai tokie lygiai viršijami, prekybos vieta turėtų siekti suprasti loginį tos didelės pozicijos susidarymo pagrindą. Tuo tikslu prekybos vieta turėtų įvertinti, ar jai reikia prašyti papildomos informacijos iš tą didelę poziciją turinčio asmens, visų pirma atsižvelgiant į tai, kaip dažnai to asmens turimos pozicijos viršija atskaitomybės lygius ir kiek minėti atskaitomybės lygiai viršijami. Tokia informacija, be kita ko, galėtų apimti susijusių produktų pozicijas, ekonominę atviros pozicijos priežastį ir veiklą susijusios pagrindinės biržos prekės rinkoje. Remdamasi jau turima arba pateikus informacijos prašymą surinkta informacija, prekybos vieta prireikus turėtų imtis atitinkamų veiksmų;
- (6) svarbu, kad nustatyti atskaitomybės lygiai išliktų pakankami ir veiksmingai atitiktų savo paskirtį ir kad kompetentinga institucija būtų informuota apie metodiką, naudojamą minėtiems atskaitomybės lygiams nustatyti ir atnaujinti;
- (7) šis reglamentas grindžiamas Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos Komisijai pateiktu techninių reguliavimo standartų projektu;
- (8) Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija surengė atviras viešas konsultacijas dėl techninių reguliavimo standartų projekto, kuriuo grindžiamas šis reglamentas, išanalizavo galimas su juo susijusias sąnaudas ir naudą ir paprašė, kad pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1095/2010 37 straipsnį įsteigta Vertybinių popierių ir rinkų suinteresuotųjų subjektų grupė pateiktų savo rekomendaciją ⁽³⁾,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Bendrosios stebėsenos prievolės

Prekybos vietos nustato galutinių pozicijų turėtojų ir patronuojančiųjų įmonių turimų kiekvienos biržos prekės išvestinės finansinės priemonės, kuria prekiaujama jų prekybos vietose, pozicijų nuolatinės stebėsenos tvarką.

2 straipsnis

Atskaitomybės lygiai

1. Vykdydamos pozicijų valdymo kontrolę, prekybos vietos, teikiančios galimybę prekiauti biržos prekių išvestinėmis finansinėmis priemonėmis, nustato artimiausio pateikimo mėnesio, kaip apibrėžta Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2022/1301 ⁽⁴⁾ 2 straipsnio 3 punkte, ir kitų mėnesių, kaip apibrėžta Deleguotojo reglamento (ES) 2022/1301 2 straipsnio 4 punkte, atskaitomybės lygius biržos prekių išvestinėms finansinėms priemonėms, kuriomis galima prekiauti ir už kurias atsiskaitoma fiziškai arba gali būti atsiskaitoma fiziškai.
2. Taikant 1 dalį atskaitomybės lygis yra galutinio pozicijos turėtojo arba patronuojančiosios įmonės turimos biržos prekės išvestinės finansinės priemonės grynosios pozicijos lygis, dėl kurio, jeigu jis viršijamas, prekybos vieta gali pateikti prašymą suteikti papildomos informacijos pagal 3 dalį.

⁽³⁾ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) ir iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB bei panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

⁽⁴⁾ 2022 m. kovo 31 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/1301, kuriuo dėl informacijos, teiktinos pagal pranešimo apie PSS pakeitimą vertybiniais popieriais reikalavimus, taikomus balansiniams sintetiniams pakeitimui vertybiniais popieriais, iš dalies keičiami Deleguotajame reglamente (ES) 2020/1226 nustatyti techniniai reguliavimo standartai (OL L 197, 2022 xx xx, p. 10).

3. Jeigu galutinio pozicijos turėtojo arba patronuojančiosios įmonės turima biržos prekės išvestinės finansinės priemonės, nurodytos 1 dalyje, grynoji pozicija viršija artimiausio pateikimo mėnesiui arba kitiems mėnesiams pagal šio straipsnio 1 dalį nustatytą atskaitomybės lygį, prekybos vieta, kai tinkama, pareikalauja informacijos apie turimos tos biržos prekės išvestinės finansinės priemonės pozicijos pobūdį ir tikslą.

Vertindama, ar tikslinga pareikalauti informacijos, prekybos vieta atsižvelgia į tai, kaip dažnai tas pats galutinis pozicijos turėtojas arba patronuojančioji įmonė viršija atskaitomybės lygius, į tai, kiek šie lygiai viršijami, ir į kitą aktualią jau turimą informaciją.

3 straipsnis

Atskaitomybės lygių peržiūra ir pranešimas apie juos

1. Prekybos vietos kasmet įvertina pagal 2 straipsnio 1 dalį nustatytų atskaitomybės lygių tinkamumą ir veiksmingumą.
2. Prekybos vieta savo kompetentingai institucijai pateikia metodiką, pagal kurią nustatomi 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti atskaitomybės lygiai.
3. Prekybos vieta savo kompetentingai institucijai kasmet nurodo atvejų, kai buvo viršyti atskaitomybės lygiai, skaičių, pagal 2 straipsnio 3 dalį pateiktų papildomos informacijos prašymų skaičių ir veiksmų, kurių buvo imtasi pagal 2 straipsnio 4 dalį, skaičių.

4 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. kovo 24 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN